

VERITYIRAN.COM

LEADING INDEPENDENT ANALYSIS OF IRAN'S ECONOMY

@VerityIran

ContactUs@VerityIran.com

فوریه ۲۰۱۴

در این شماره

- علائم بیشتری از افزایش اعتماد اما هنوز وضعیت عادی نشده
 - آغاز گفتگوها برای رسیدن به توافقنامه جامع هسته‌ای
 - تحریم‌های اتخاذ شده توسط ایالات متحده آمریکا بر علیه شرکت‌های خارجی که متهم به حمایت از برنامه هسته‌ای ایران شده‌اند
 - بازگشت صندوق بین‌المللی پول از سفر به ایران
 - مجلس بودجه سال آینده را تصویب نمود
 - کسری بودجه ایران بیش از ۴۰ میلیارد دلار می‌باشد
 - یک بانک ژاپنی اولین بخش وجوه حاصله از لغو محدود تحریم‌ها را فرستاد
 - افزایش صادرات ماهیانه نفت
 - وزارت نفت احتمالاً قادر به پرداخت بدهی‌های خود نخواهد بود
 - واردات اوره هند از ایران کاهش یافت
 - ایران نسل جدیدی از قراردادهای نفتی را ارائه خواهد نمود
 - گزارش مجلس در مورد فساد در پلیس ایران
 - آمار
- مروری بر وقایع ماه فوریه

@VerityIran

ContactUs@VerityIran.com

علائم بیشتری از افزایش اعتماد اما هنوز وضعیت عادی نشده

در ۱۸ فوریه یک بانک ژاپنی اولین بخش از وجوه حاصله از لغو محدود تحریم‌ها را که به دلیل امضای قرارداد ژنو به ایران تعلق گرفته بود به ایران فرستاد. این اولین بهره ناشی از مذاکرات ایران با گروه ۳+۳ در مورد برنامه هسته‌ای خود می‌باشد. این مسئله و اخبار خوب دیگر از تهران باعث افزایش اعتماد در تهران شده‌اند. تعداد زیادی از هیات‌های تجاری بین‌المللی به ایران رفته‌اند تا با شرکت‌های ایرانی روابط خود را از سرگیرند. بر طبق آمار منتشر شده توسط آژانس بین‌المللی انرژی صادرات نفت کمی افزایش یافت. یکی از علانمی که حاکی از بهبود وضعیت کشورداری در ایران می‌باشد این است که آقای روحانی بودجه سال آینده ایرانی را به موقع تحویل مجلس داد و مجلس نیز بودجه را در مدت زمان تعیین شده به تصویب رساند.

اما در فوریه مشخص شد که سود ناشی از توافقنامه ژنو بسیار محدود می‌باشد. در ۶ فوریه ایالات متحده آمریکا اعلام کرد که تعداد بیشتری از اشخاص و موسسات ایرانی و خارجی که متهم به نقض تحریم‌های ایالات متحده آمریکا بر علیه ایران شده‌اند مورد تحریم قرار گرفته‌اند. ما اطلاع یافته‌ایم که اتحادیه اروپا نیز در صدد تحریم موسساتی است که متهم به نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا در مورد حمایت از اقتصاد ایران شده‌اند.

مشخص است که وضعیت ایران عادی نشده. سفرهای متعدد هیات‌های تجاری حاکی از بهبود وضعیت می‌باشد اما معامله‌ای صورت نگرفته و این حاکی از آن است که وضعیت کماکان بد است. دولت ایالات متحده آمریکا نشان داده که هر شخصی که در صدد انجام معامله‌ای باشد که بیش از میزان تعیین شده در قرارداد ژنو باشد مورد تحریم قرار خواهد گرفت. سرمایه‌گذاران باید محتاطانه گام بردارند. قرارداد ژنو به شرکت‌ها فرصت تنفس کردن داد. مهمترین بهره توافقنامه ژنو متوقف شدن اقدامات جدیدی که در مدت زمان تعیین شده که در ابتدا شش ماه می‌باشد (یعنی مدت توافقنامه ژنو). برای اولین بار در طول سال‌ها اکنون مدت زمان کوتاهی وجود دارد که شرکت‌ها می‌توانند در طول آن با شرکت‌های ایرانی رابطه برقرار کنند و سپس بعد از آن که توافقی جامع صورت گرفت از آن روابط بهره برداری نمایند.

در عمل ما شاهد متعادل شدن نسبی وضعیت بازار ایران و افزایش اعتماد بوده‌ایم. توافقنامه ژنو شرایط لازم برای شروع رشد اقتصادی (بر طبق پیشبینی‌های صندوق بین‌المللی پول بعد از بازدید از ایران در ماه فوریه) و یا لافل کاهش نسبی رکود اقتصادی و بازگشت به یک وضعیت متعادل را تا حدی فراهم آورده. اما همچنین به تدریج مشخص شده که بدون یک توافق جامع هسته‌ای روابط تجاری عادی نخواهد شد. بدون عادی سازی مقرارت بانکی صادرات نفتی و سرمایه‌گذاری وضعیت اقتصاد ایران فقط به دلیل مثبتی ارزیابی خواهد شد که حجم اقتصاد ایران در حال فعلی کاهش نیافته. فعلاً ادامه تجارت بعد از شش ماهی که توافقنامه ژنو تعیین نموده امکان پذیر نیست. سرمایه‌گذاران تحولات در وین را دنبال خواهند نمود تا ببینند سرنوشت گفتگوهای مربوط به توافقنامه جامع چه خواهد شد چرا که بسیاری از مسائل به نتیجه این گفتگوها بستگی خواهد داشت.

اخبار مربوط به مسائل کلان اقتصادی

آغاز گفتگوها در مورد توافق جامع هسته‌ای

اولین دور گفتگوها برای رسیدن به توافقی جامع در مورد برنامه هسته‌ای ایران بین ۱۸ و ۲۸ فوریه در وین صورت گرفت. جزئیات این گفتگوها محرمانه می‌باشد. اما هم نمایندگان ایران و هم نمایندگان گروه اروپای ۳+۳ جو گفتگوها را مثبت و سازنده ارزیابی نموده‌اند. هنوز زود است که به قضاوت در مورد این مسئله نشست چرا که مسائل مورد بحث بسیار مهم و پیچیده می‌باشند. اما سرمایه‌گذاران از این که گفتگوها آغاز شده‌اند دلگرم خواهند شد. به نظر می‌رسد که فعلاً مذاکره کنندگان ایران از حمایت مقام معظم رهبری برخوردار می‌باشند. ادامه حمایت مقام معظم رهبری برای جلوگیری از پیشرفت مخالفان در ایران و رسیدن به نتیجه‌ای موفقیت آمیز بسیار مهم است.

تحریم‌های ایالات متحده آمریکا بر علیه شرکت‌های خارجی متهم به کمک به برنامه هسته‌ای ایران

در ۶ فوریه وزارت خزانه داری آمریکا اعلام کرد که بر علیه تعدادی از اشخاص و شرکت‌های ایرانی و خارجی متهم به کمک به برنامه هسته‌ای ایران تحریم‌هایی را اتخاذ نموده. ایران بلافاصله جواب داد و رسماً سفیر سوئیس را که حافظ منافع ایالات متحده آمریکا در ایران می‌باشد احضار کرد تا نسبت به تحریم‌های ایالات متحده آمریکا اعتراض کند.

این اعلامیه در مورد اولین دوره تحریم‌هایی که بعد از اجرای برنامه مشترک ماه گذشته به تصویب رسیده است. همچنین اولین دور تحریم‌هایی که بعد از اقدامات علیه موسسات ایرانی که در دسامبر ۲۰۱۳ اجرا شده بودند می‌باشد. این فهرست شامل اشخاص و موسسات غیر ایرانی تحریم شده بود و مهمترین آنها بانک آلمانی دوپچه فورفه و یکی از اعضای هیات مدیره این بانک اولریخ ویبرمن می‌باشد. وزارت خزانه داری ایالات متحده آمریکا همچنین در اقدامی تازه که بر اساس دستور قوه مجریه در سال ۲۰۱۲ صورت گرفت فهرستی جدید از اشخاص و موسسات خارجی که تحریم‌ها را دور زده‌اند منتشر کرد. اشخاص و موسساتی که نام آنها در این فهرست قرار دارد قادر به رابطه با نظام مالی و بازرگانی ایالات متحده آمریکات

نخواهند بود اما دارائی‌های آنها مصادره نشده‌اند. به دلیل اجرای معاملات با اشخاصی که از طرف آمریکا مورد تحریم قرار گرفته بودند، سه ایرانی مقیم گرجستان به نام‌های پوریا ناییبی، هوشنگ حسین پور و هوشنگ فرسوده و ۸ شرکت که آنها کنترل می‌کردند به فهرست شرکت‌های تحریم شده توسط آمریکا اضافه شده‌اند.

مطبوعات اعلامیه وزارت خزانه داری آمریکا را به طور گسترده‌ای پوشش داده‌اند. این اقدامات بعد از آن صورت گرفت که ایالات متحده آمریکا ماه‌ها پیام داد که تحریم‌ها را به طور جدی اجرا خواهد نمود. سه کشور اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا مصمم هستند که فشار اقتصادی بر ایران را تا زمانی که مذاکرات برای رسیدن به قرارداد جامع‌ای به نتیجه برسد ادامه دهند. اجرای تحریم‌ها نقش مهمی دارد تا نسبت به محدود بودن کاهش تحریم‌ها که در ژنو ارائه شده بود اطمینان بیشتری ایجاد کند. اجرای تحریم‌های فعلی باعث خواهد شد تا ایران برای رسیدن به توافق جامع هسته‌ای با گروه سه کشور اروپایی + ۳ به توافق برسد. با توجه به شک و تردیدهای کنگره و اسرائیل ما انتظار داریم که ایالات متحده آمریکا در ماه‌های آینده بسیار به رفتار شرکت‌هایی که با ایران تجارت می‌کنند توجه داشته باشد. سرمایه‌گذاران می‌دانند که افرادی که معاملات آنها بیش از میزان تعیین شده در توافقنامه ژنو باشد بر طبق مقرارت تنبیه خواهند شد.

مقامات ایرانی ابراز نگرانی نموده‌اند که اتخاذ تحریم‌ها باعث سرگردانی سرمایه‌گذاران شده. از زمان امضای توافقنامه ژنو ایران تلاش‌های بسیاری را برای نزدیک شدن به شرکت‌های مختلف در سراسر دنیا انجام داده تا با آنها وارد معاملات تجاری جدیدی شود. از زمان سوگند دادن رییس جمهور روحانی در اوت ۲۰۱۳ هیات‌های تجاری منجمه از کشورهای فرانسه و آلمان بیش از ۱۰۰ بار به ایران سفر کرده‌اند. معاون وزیر نفت عباس شرعی به روزنامه فایننشال تایمز گفت که تحریم‌های جدید باعث شده‌اند که شرکت‌ها ندانند که چه معاملاتی را می‌توانند با ایران انجام دهند. سرمایه‌گذاران منتظرند تا نتیجه مذاکراتی را که برای رسیدن به توافقی جامع صورت می‌گیرد روشن شود تا بتوانند در مورد سرمایه‌گذاری تصمیم بگیرند.

بازگشت صندوق بین‌المللی پول از سفر به تهران

در ۸ فوریه صندوق بین‌المللی پول اولین بازدید خود از تهران از اواسط سال ۲۰۱۱ را انجام داد. در یک اعلامیه مطبوعاتی که در ۱۲ فوریه منتشر شد آنها نتایج اولیه خود را اعلام نمودند. تا پایان ماه مارس یک گزارش مفصل منتشر خواهد شد تا مورد بررسی هیات مدیره صندوق بین‌المللی پول قرار گیرد.

این اعلامیه مطبوعاتی بر وضعیت اقتصاد داخلی تمرکز نموده و حاکی از حمایت از اصلاحات انجام شده توسط روحانی می‌باشد. صندوق بین‌المللی پول معتقد است که حجم اقتصاد امسال هم کماکان کاهش خواهد یافت. تولید ناخالص ملی ۱-۲ درصد کاهش یافته. آنها پیشبینی نموده‌اند که شرایط اقتصادی در سال آینده ایرانی کمی بهبود یابد (تولید ناخالص ملی ۱-۲ درصد افزایش خواهد یافت). آنها حدس می‌زنند که تورم تا پایان امسال و در سال آینده کاهش یابد و به حدود ۱۵-۲۰ درصد برسد. این اعلامیه از سیاست افزایش قیمت انرژی در داخل کشور در صورتی که چنین سیاستی قابل اجرا باشد حمایت نموده. همچنین بر اهمیت اصلاحات در بازار کار برای افزایش اشتغال تاکید نموده.

به نظر می‌رسد که این اعلامیه کاهش محدود تحریم‌ها را که ناشی از توافقنامه ژنو می‌باشد در نظر گرفته اما آثار توافقنامه ژنو بر اقتصاد ایران را مورد بررسی قرار نداده. سرمایه‌گذاران متوجه خواهند شد که این اعلامیه مطبوعاتی فقط تحریم‌ها و فشارهای خارجی بر اقتصاد ایران را به طور خلاصه مورد بررسی قرار داده. اما اکثر ناظران، منجمه‌ما، عقیده دارند که تحریم‌ها مهمترین مانع پیشرفت اقتصادی ایران در کوتاه مدت می‌باشند. به علاوه در این اعلامیه مطبوعاتی علائم محدودی وجود دارند که نشان دهند که صندوق بین‌المللی پول محیط سیاسی برای سیاستگذاری اقتصادی در ایران را در نظر گرفته. به عنوان مثال این اعلامیه اشاره‌ای به ابعاد نقش دولت در اقتصاد نقش اقتصادی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مجلس و بررسی قوانین اقتصادی توسط مقام معظم رهبری و شورای نگهبان در پشت صحنه اشاره‌ای نداشته.

مجلس بودجه سال آینده را تصویب نمود

در ۱۸ فوریه و بعد از آن که شورای نگهبان بودجه دولت برای سال آینده ایرانی (که در ۲۱ مارس آغاز خواهد شد) را مورد تجدید نظر قرار داد مجلس رای به تصویب بودجه دولت داد. ۱۶۰ نماینده مجلس که در جلسه حضور داشتند به این لایحه رای دادند و فقط ۴ نفر بر علیه آن رای دادند. سرمایه‌گذاران از رای مجلس به پیشنویس این لایحه استقبال خواهند نمود چرا که این مسئله حاکی از پایداری و ادامه نظام سیاست‌گذاری اقتصادی می‌باشد و این در حالی است که در دوران احمدی نژاد وضعیت کاملاً متفاوت بود. برنامه‌های بودجه احمدی نژاد غالباً دیر ارائه و شامل بخش‌های کلیدی مخارج دولت نمی‌شدند. در برخی از موارد برنامه‌های بودجه وی حتی بعد از شروع سال مالی تأیید نشدند.

اما برخی از قسمت‌های مهم مخارج دولت واضح نیستند. هنوز مشخص نیست که برنامه روحانی برای اصلاح نظام یارانه‌ها که قرار است در ۲۸ ژوئن به اجرا در آید چگونه اجرا خواهد شد. به عنوان مثال یارانه‌های دولتی برای سوخت و مواد غذایی ۱۰۰ میلیارد دلار در سال محاسبه شده‌اند. اما انجام این اصلاحات بحث‌انگیز می‌باشد چرا که باعث افزایش شدید قیمت کالاها خواهد شد. به علاوه همانطور که ما قبلاً نوشتیم درآمدهای دولت از

فروش نفت و اخذ مالیات مشخص نیستند. امسال کمبود درآمدها باعث کاهش بودجه طرح‌های عمرانی شده‌اند. اندازه دسترسی دولت به درآمدها توانائی و یا ناتوانائی دولت را برای اجرای برنامه‌های خرجی خود مشخص خواهد کرد.

کسری بودجه ایران بیش از ۴۰ میلیارد دلار می‌باشد

ما اطلاع یافته‌ایم که کسری بودجه ایران در حال حاضر بیش از ۴۰ میلیارد دلار می‌باشد. محاسبات نشان می‌دهند که این مبلغ ۱۰ درصد تولید ناخالص ملی ایران می‌باشد و حاکی از آن است که اقتصاد ایران هنوز در رکود به سر می‌برد. در سال مالی جاری دولت احتمالاً مجبور خواهد شد که مخارج خود را کاهش دهد چرا که سعی دارد تا میزان کسری بودجه را کاهش دهد. واکنش دولت باعث خواهد شد تا اقتصاد کشور نتواند به اندازه کافی از کاهش محدود تحریم‌ها که نتیجه توافقنامه ژنو بود بهره ببرد.

اخبار مربوط به بانکداری

بانک ژاپن اولین بخش وجوه حاصله از لغو محدود تحریم‌ها را فرستاد

در ۵ فوریه خبرگزاری رویترز گزارش داد که بانک ژاپن بخش اول وجوه حاصله از لغو محدود تحریم‌ها را که بعد از توافقنامه ژنو به ایران تعلق گرفت و ۷ میلیارد دلار می‌باشد برای ایران فرستاد. گمان می‌رود که این مبلغ ۵۵۰ میلیون دلار باشد. بخش بعدی وجوه حاصله از لغو محدود تحریم‌ها که احتمالاً ۴۵۰ میلیون دلار خواهد بود در ۱ مارس و یا نزدیک به آن تاریخ در اختیار ایران قرار خواهد گرفت.

اخبار صنایع نفت و گاز

صادرات ماهیانه نفت افزایش یافت

آمار منتشر شده توسط آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهند که در ژانویه واردات نفت از ایران ۱۰۰۰۰۰ بشکه در روز افزایش یافت و به ۱,۳۲ میلیون بشکه در روز رسید. به گفته آژانس بین‌المللی انرژی کشورهای چین ژاپن و هند از ایران بیشتر نفت وارد کردند. اما واردات کره جنوبی سوریه و تایوان کاهش یافت. ایران کماکان ۳۰ میلیون بشکه از نفت خود را در تانکرها ذخیره نمود که ۶ میلیون بشکه آن در نزدیکی ساحل چین نگهداری می‌شد.

وزارت نفت احتمالاً قادر به پرداخت بدهیهای خود نخواهد بود.

ما اطلاع یافته‌ایم که در سال آینده وزارت نفت احتمالاً قادر به پرداخت بدهی‌های خود به بانک مرکزی ایران نخواهد بود. در چهار سال گذشته بانک مرکزی ایران بیش از ۲۵ میلیارد دلار ذخایر ارز خارجی در اختیار وزارت نفت قرار داده. این پول‌ها خرج طرح‌های عمرانی صنعت نفت شده‌اند. اما تحریم‌های بانکی و کاهش درآمدها به دلیل تحریم‌های نفتی بین‌المللی باعث شده‌اند تا وزارت نفت قادر نباشد تا بدهی‌های خود به بانک مرکزی ایران در سال آینده را پرداخت کند.

واردات اوره هند از ایران کاهش یافت

ما اطلاع یافته‌ایم که در نیمه اول سال ۲۰۱۳ صادرات اوره ایران به هند به شدت کاهش یافت. مشکلات تولید و کمبود لوازم یدکی باعث کاهش صادرات شد. مشتریان هندی نیز به تدریج به تولید کنندگان چینی برای واردات اوره مراجعه کردند.

ایران نسل جدیدی از قراردادهای نفتی را ارائه خواهد نمود

در اواسط فوریه یک مقام وزارت نفت ایران مهدی حسینی که رئیس کمیته بازرگاری قراردادهای می‌باشد به خبرگزاری اسوشیتد پرس گفت که ایران برنامه دارد که نسل جدیدی از قراردادهای نفتی را تا ماه ژوئن ارائه دهد و به طور بالقوه سودهای بیشتری به سرمایه‌گذاران خارجی در صنعت نفت ایران تعلق خواهد گرفت. هنوز جزئیات این قراردادها در دسترس نیستند اما سرمایه‌گذاران از این مسئله استقبال خواهند نمود. ایران برای دوران بعد از تحریم‌ها برنامه ریزی می‌کند و امیدوار است که به فاصله ۶ ماه بعد از لغو تحریم‌ها بتواند تولیدات خود را تا ۴ میلیون بشکه در روز افزایش دهد. برنامه ایران مستلزم آن است که ایران بتواند ۱۵۰ میلیارد دلار سرمایه برای صنایع انرژی خود در پنج سال آینده فراهم آورد.

اخبار دیگر

گزارش مجلس در مورد فساد در پلیس ایران

در اواخر ژانویه مجلس گزارشی را منتشر نمود که حاوی فهرستی از افراد و شرکت‌هایی بود که نفت ایران را به فروش رسانده ولی پول آن را به خزانه داری بازنگردانده بودند و نام نیروهای انتظامی ایران نیز در این فهرست قرار گرفته بود. نام یک تاجر بایک زنجانی نیز که رفتار وی باعث آبروریزی شده در این فهرست قرار داشت. وی اکنون در زندانی در تهران به سر می‌برد. نیروی انتظامی ایران متهم است که درآمد حاصل از فروش ۱,۶ میلیون بشکه نفت را به خزانه داری نداده.

آمار

رشد سالیانه تولید ناخالص ملی

۲۰۱۴: ۱,۳ درصد (محاسبه شده توسط صندوق بین‌المللی پول برای ۲۰۱۴)

۲۰۱۳: ۱.۵- درصد (محاسبه شده توسط صندوق بین‌المللی پول برای ۲۰۱۳)

شاخص اصلی بورس تهران (تدبیکس)

۲۶ فوریه ۲۰۱۴: ۷۹۷۸۵,۵

تورم

نرخ رسمی: ۳۵,۵ درصد

بیکاری:

نرخ رسمی: ۱۰,۴ درصد

نرخ تبادل ارز:

ریال: دلار آمریکا

نرخ مرکز ارز: ۲۴۸۹۶

نرخ بازار آزاد: ۲۹۷۰۰

